

Tehniline kirjeldus

Sotsiaalkindlustusameti hange "Suitsiidiriski hindamise ja turvaplaani kasutamise juhendamise ning heaolu kast/ safe box'i koolituste läbiviimine lastega töötavatele spetsialistidele 2026. aastal.

Koolituse sihtgrupp: Koolitus on mõeldud kõikidele spetsialistidele, kes töötavad laste ja noortega, kellel on võimalus märgata abivajavat last ja kõrgendatud hoolsuskohustus temast teatada (vastavalt LasteKS §27¹-le).

Taustainfo

2025. a algusest hakkas kehtima lastekaitseseaduse muudatus, mille § 27¹-s toodi välja lastega töötavad isikud, kellel on oma erialast, kutse- või tööülesannetest tulenevalt võimalus ning ka professionaalsed oskused märgata lapse abivajadust ning kellelt riik ootab aktiivsemat teatamist abivajavatest lastest. Muudatuse eesmärgiks on võimestada ja julgustada abivajavast lapsest teatamist ning soodustada varajast märkamist.

2025.a sügisel toimusid loodud õppekava alusel kolm vaimse tervise koolitust lastega töötavatele spetsialistidele Tallinnas ja Tartus, kus osales kokku 50 spetsialisti haridus-, tervishoiu, sotsiaaltöö ja noorsootöö valdkonnast. Esimene Pilootkoolitus toimus suvel SKA ja LHO töötajatele.

Lõime eelmise aasta lõpus tööriista, suitsiidiennetuskarbi safe box kontseptsiooni, mis koos sisulehtede, turvaplaani koostamise ja võrgustiku kaasamisega moodustab käegakatsutava vahendi lastega töötava spetsialistile abi osutamiseks enesetapumõtetega ja ennast kahjustava käitumisega noorte puhul. Soovime, et koolitus annaks spetsialistidele võimaluse ka selle tööriistaga lähemalt tutvuda.

Lasteabi poole pöörduvate laste kõnedest ja chattidest on vaimse tervise teemad esikohal (619 pöördumist 2025. aastal). Suitsiidiriski hindamise ja turvaplaani kasutamise juhendamine ja teavitus spetsialistidele jätkub 2026. aastal.

Planeeritaval vaimse tervise koolitusel tutvustatakse lastega töötavatele spetsialistidele abivajaduse märkamise ja teatamise viise, mida saab kasutada laste ja noorte vaimse tervise toetamiseks. Sinna hulka kuulub enesetapumõtete kohta küsimuste küsimine, edasine hindamine enesetapuriski hindamisvahendiga ning vajadusel turvaplaani koostamine. Grupiarutelu vormis otsitakse lahendusi koolitusel osalenute tööelus tekkinud probleemide või etteantud juhtumite näidetel. Samuti vajavad lastega töötavad spetsialistid infot, kuhu ja kelle juurde laps ja lapsevanem võiksid pöörduda vaimse tervise probleemide korral abi saamiseks.

Koolitusele eelnevalt soovitame osalejatel läbida uuenenud e-kursus „Abivajava lapse märkamine ja abistamine“ Digiriigi Akadeemias, et korrata üle põhiteadmised lapse abistamise süsteemist ning abivajava ja hädaohus lapse märkamisest.

Hanke eeldatavaks maksumuseks on 9999 eurot. Hanke eesmärk on leida koolitaja ja viia läbi kuni seitse (7) samasisulist koolitust. Kindlasti soovime viia läbi viis koolitust erinevatele sihtgruppidele (sh tervishoid, haridus) ning vajadusel viia läbi kuni kaks lisakoolitust.

Kui kõik grupid ei täitu või koolituse maksumus ületab etteantud piirmäära või kui eelarvelisi vahendeid ei jätku, on Sotsiaalkindlustusametil õigus läbi viia vähem koolitusi.

Vastavalt täiskasvanute koolituse seadusele peame avalikustama täienduskoolitustega seotud koolitajate nimed koos nende kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemuse kirjeldusega.

Koolituse eesmärk

Koolituse tulemusel on osalejal teadmised abivajava lapse märkamise, abistamise ja teatamise viisidest, mis toetavad laste ja noorte vaimset tervist, ning oskus kasutada erinevaid toetavaid ja

abistavaid tööriistasid (ASQ küsimustikku ja materjale lasteabi kodulehel ([turvaplaan, riskihindamine](#))).

Koolituse aluseks on Sotsiaalkindlustusameti täiendkoolituse 18. märtsil 2025 kinnitatud õppekava (Lisa 3).

Koolituste sisu

- Lapse õiguste ja heaolu tagamise põhimõtted, abivajava lapse märkamine (varajase märkamise soodustamine).
- Vaimse tervise probleemid ja enesevigastamine (sh suitsiidirisk), ennastkahjustav käitumine, toetavad tööriistad (sh heaolukast safe box) suitsiidiriski hindamiseks.
- Toetamise ja abistamise kanalid, tööriistad ja kasutusel olevad toetavad vahendid, turvaplaan.

Pakkuja roll: Koolituse „Abivajaduse märkamise ja teatamise viisid laste ja noorte vaimse tervise toetamiseks” ettevalmistamine ja läbiviimine kuni viiele grupile Tallinnas ning kuni kahele grupile Tartus 2026. aastal.

Koolitusel osalejate arv: õppegrupi suurus kuni 25 inimest.

Koolituse maht ja vorm: 6 akadeemilist tundi (ak/h) /1 koolituspäev, kontaktõpe füüsilises ruumis.

Koolituse toimumise aeg: Eeldatavasti aprillist kuni oktoobrini 2026. Täpsed kuupäevad lepatakse eduka pakkujaga kokku pärast lepingu sõlmimist.

Koolituse toimumise koht: Tallinn ja Tartu, täpsem asukoht selgub, kui koolituskuupäevad on lõplikult kokku lepitud. Ruumi ja toitlustuse tagab tellija.

Koolituste läbiviimisel peab Pakkuja eelistama keskkonnahoidlikke lahendusi, näiteks:

- vältima tarbetut dokumentide välja trükkimist ning võimalusel eelistama digitaalsel kujul olevaid materjale; seejuures digitaalsel kujul edastatavad materjalid peavad olema salvestatud ja edastatud optimaalse mahuga, et vältida otstarbetult suuri andmefaile ning seega vähendada digireostust.

Kaasrahasanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Koolituse loomist kaasrahasatakse 2021-2027 Ühtekuuluvuspoliitika fondide meetme 21.4.7.9. „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele” toetuse andmise tingimuste (TAT) „Laste ja perede toetamine, tegevuse 2.2 „Mitmekülgse abivajadusega laste ja nende perede toetamine“ raames.